

gemeente
Zoetermeer

Stadspeiling 2022

Deelrapport zwerfafval en adoptiegroen

STADSPEILING 2021

Deelrapport: Zwerfafval en adoptiegroen

Januari 2023

In opdracht van: Karen Zum Vörde Sive Vörding/ Afdeling SB

Onderzoek: Josée Boormans, Afdeling JaBo/ Onderzoek en Statistiek

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
1. Samenvatting	3
2. Onderzoeksverantwoording	4
2.1 inleiding	4
2.2 respons	4
2.3 opzet rapport	4
3. Zwerfafval	5
3.1 opruimen zwerfafval	5
3.2 weggooien van zwerfafval	6
3.3 betrokkenheid inwoners bij verminderen zwerfafval in hun directe woonomgeving	7
3.4 betrokkenheid winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties bij verminderen van zwerfafval in hun omgeving	8
3.5 adopteren van een afvalbak	8
3.6 gescheiden weggooien van afval in de openbare ruimte	8
3.7 bekendheid project 'schoon is gewoon'	8
4. Adoptiegroen	10
4.1 adopteren van openbaar groen	11
BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	12
BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons	13
BIJLAGE 3. Tabellen	14
BIJLAGE 4. Selectie van de vragen uit de stadspeiling 2022 m.b.t het onderwerp	24

1

SAMENVATTING

- **respons**

Van alle 4000 benaderde Zoetermeeders van 18 jaar en ouder heeft 24% (955 respondenten) één of meer vragen ingevuld over het onderwerp 'zwerfafval en adoptiegroen' uit de Stadspelling 2022.

- **zwerfafval**

Meer dan een derde van de respondenten zegt nooit zwerfafval op te ruimen. Respondenten die wel eens zwerfafval opruimden, deden dat vooral in hun directe woonomgeving.

Bijna de helft van de respondenten ziet jongeren in de leeftijdsgroep 13 t/m 18 jaar als de grootste veroorzakers van zwerfafval in Zoetermeer.

Vrijwel alle respondenten zeggen hun afval buiten (bijna) altijd in een afvalbak te gooien of mee te nemen. De enkele respondent die wel eens afval achterlaat in de openbare ruimte, doet dat vooral waar nergens een afvalbak in de buurt is of op een plek waar dit zwerfafval regelmatig opgeruimd wordt.

Volgens de respondenten kunnen inwoners meer betrokken worden bij het verminderen van zwerfafval door het plaatsen van meer afvalbakken of door slecht gedrag te bestraffen. Ook (meer) voorlichting over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid of milieu kan helpen.

Winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties zouden meer betrokken kunnen worden bij het verminderen van zwerfafval door meer afvalbakken te plaatsen. Maar ook genoemd wordt de kosten van het opruimen van door ondernemers veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt).

Eén op de tien respondenten zegt een afvalbak te willen adopteren (leggen en er een schone afvalbak in doen).

Mocht de gemeente afvalbakken plaatsen voor het gescheiden weggooien van afval in de openbare ruimte dan zegt 89% daarvan gebruik te gaan maken.

Iets minder dan een kwart van de respondenten had wel eens gehoord van het project 'Schoon is gewoon'.

- **adoptiegroen**

In totaal was 57% van de respondenten ervan op de hoogte dat je een stukje openbaar groen kunt adopteren. De respondenten die dit al of niet met burens deden, deden dit vooral om het aanzien/ de uitstraling van de buurt te verbeteren. Maar ook voor meer variatie in planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken en omdat ze willen dat het bewuste stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente dat doet.

Bijna twee derde van de respondenten zegt het fijn te vinden dat de gemeente de mogelijkheid biedt om sommige stukken groen in adoptie te nemen.

2

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

2.1 inleiding

Eind september/begin oktober 2022 is in Zoetermeer de jaarlijkse stadspeiling gehouden. Hierin worden over uiteenlopende onderwerpen vragen gesteld aan de inwoners van Zoetermeer. Een jaarlijks terugkerend onderwerp is het onderwerp zwerfafval en adoptiegroen.

2.2 respons

Voor de stadspeiling 2022 zijn er drie niet overlappende steekproeven getrokken uit het bevolkingsbestand van de gemeente Zoetermeer van elk 4000 inwoners van 18 jaar en ouder. Dit omdat het aantal vragen te groot was voor één vragenlijst. Voor de personen geldt bovendien dat zij op dat moment niet woonden in een 'bijzonder woongebouw' (verzorgingshuis, penitentiaire inrichting, gezinsvervangend tehuis) of in een woonwagen.

Aan de personen uit de drie steekproeven zijn verschillende enquêtes (A, B of C) voorgelegd. De vragen over zwerfafval en adoptiegroen stonden in enquête A.

Voor de stadspeiling 2022 is een gestratificeerde steekproef getrokken om de respons in overeenstemming te brengen met de verdeling van de leeftijdsgroepen in de bevolking (zie bijlage 2).

De vragen over zwerfafval en adoptiegroen zijn in voldoende mate beantwoord door 955 personen. In totaal hebben 641 respondenten de vragenlijst geheel of gedeeltelijk digitaal ingevuld en 314 respondenten op papier. Dit is een respons van 24%.

Eigen aan steekproefonderzoek is dat de uitkomsten een schatting geven van de werkelijkheid. In bijlage 3 is een overzicht opgenomen van de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid rondom de onderzoeksuitkomsten.

2.3 opzet rapport

In de rapportage worden alle cijfers achter de komma lager of gelijk aan 4 ($\leq 0,4$) naar beneden afgerond en getallen van 5 of hoger achter de komma ($\geq 0,5$) naar boven. Daardoor kan het totaal percentage onder een kolom (100%) niet altijd overeenkomt met het opgetelde percentage in een kolom (99% of 101%).

Aan het einde van het rapport is een viertal bijlagen opgenomen. Een eerste bijlage gaat over de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de onderzoeksuitkomsten. In bijlage twee staan populatie, steekproef en respons naast elkaar. In de derde bijlage is een aantal tabellen opgenomen.

In de laatste bijlage staat een overzicht van de vragen die over dit onderwerp zijn gesteld.

3

ZWERFAFVAL

Zwerfafval is de rommel die ligt op plekken waar iedereen kan komen: in de straat, in het groen, op het schoolplein, in het winkelcentrum. Denk aan verpakkingen, blikjes, peuken, klokhuizen: alles wat ook in een afvalbak zou kunnen. Als er eenmaal ergens zwerfafval ligt, wordt het al snel veel meer. En zwerfafval kan schadelijk zijn voor de gezondheid en het milieu.

3.1 opruimen zwerfafval

Aan alle respondenten is gevraagd of ze wel eens zwerfafval opruimen in Zoetermeer en zo ja, waar dat is.

Meer dan een derde (34%) van de respondenten (35% in 2021 en 32% in 2020) zegt nooit zwerfafval op te ruimen in Zoetermeer. In totaal ruimt 61% van de respondenten wel eens zwerfafval op in de directe woonomgeving/ straat en 15% in een park/ speeltuin/ recreatiegebied.

Tabel 1. Al of niet opruimen van zwerfafval in Zoetermeer (n=950) en op welke plek(ken)

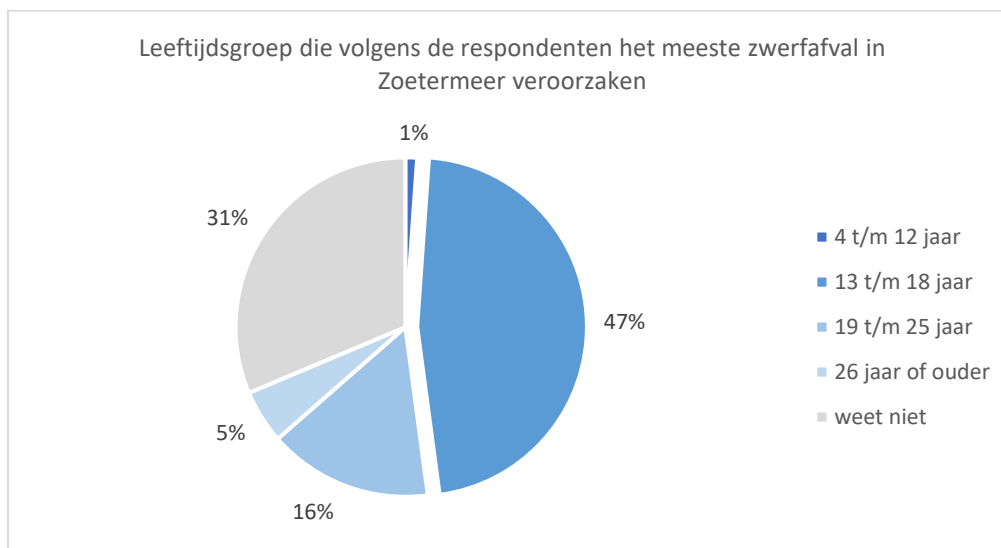
- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde plek	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
ja, in mijn directe woonomgeving/ straat	583	61,4%
ja, in een winkelcentrum	59	6,2%
ja, in een plantsoen	80	8,4%
ja, in een park/ speeltuin/ recreatiegebied	144	15,2%
ja, op een schoolplein	48	5,1%
nee	320	33,7%
Totaal aantal respondenten: 950		
Geen antwoord: 5		

Als gevraagd wordt welke leeftijdsgroep het meeste zwerfafval in Zoetermeer veroorzaakt dan noemt 47% 13 t/m 18-jarigen. Ook in 2021 en 2020 werd deze leeftijdsgroep gezien als de grootste veroorzaker van zwerfvuil in Zoetermeer (in 2021 door 36% en in 2020 door 40% van de respondenten).

In totaal geeft 31% van de respondenten aan niet te weten wie het meeste zwerfafval in Zoetermeer veroorzaakt.

Grafiek 1. De volgens respondenten grootste veroorzakers van zwerfafval in Zoetermeer (n=900)

3.2 weggooien van afval

Net als in de twee voorgaande jaren is gevraagd of de respondenten het afval, als ze buiten zijn in Zoetermeer, altijd in een afvalbak gooien of meenemen. Van de 949 respondenten die de vraag invulden, zegt 93% dat *altijd* te doen en 6% bijna altijd. Slechts 1% van de respondenten zegt het afval meestal niet of nooit in een afvalbak te gooien in Zoetermeer (7 respondenten).

Tabel 2. Aantal en percentage respondenten dat al of niet aangeeft het afval buiten in Zoetermeer altijd in een afvalbak te gooien (of mee te nemen)

Afval in afvalbak in Zoetermeer (of mee)?	Aantal	In % van het totaal
altijd	879	92,6%
bijna altijd	61	6,4%
meestal niet	1	0,1%
nooit	6	0,6%
weet niet	2	0,2%
Subtotaal	949	100,0%
Geen antwoord	6	
Totaal	955	

Alleen aan de 70 respondenten die hun afval nooit of niet altijd in een afvalbak gooien als ze buiten zijn of meenemen of weet niet invulden, is gevraagd of ze wel eens afval achterlaten in de openbare ruimte. Van de 69 respondenten die de vraag beantwoordden, zeggen er drie wel eens afval in de openbare ruimte achter te laten. De overige respondenten zeggen dat niet te doen (64 respondenten) of weten het niet (twee respondenten).

Gevraagd naar de plekken waar de drie respondenten wel eens afval achterlaten in de openbare ruimte, zeggen alle drie de respondenten dat te doen bij een volle afvalbak. Twee respondenten doen dat bij een plek waar al meer afval ligt en/of een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is. Eén respondent laat wel eens afval

achter bij een plek die toch al rommelig is en ook één respondent zegt op een parkeerplaats afval op te ruimen, in een zak te doen en dan in een hoek te laten liggen.

Tabel 3. Genoemde plekken waar men zelf wel eens afval achterlaat in de openbare ruimte (n=3)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde plek	Aantal keren genoemd
bij een (over)volle afvalbak	3
een plek waar al meer afval ligt	2
een plek die toch al rommelig is	1
een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is anders, namelijk:	1
- Parkeerplaats, er ligt meer afval, ruim het op in een zak en laat het in de hoek liggen	
Totaal aantal respondenten: 3	

3.3 betrekken van inwoners bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving

Het is belangrijk dat er zo min mogelijk zwerfafval in de directe woonomgeving aanwezig is. De gemeente wil dan ook graag weten hoe inwoners (meer) kunnen worden betrokken om zwerfafval in hun directe woonomgeving te verminderen.

Uit de volgende tabel blijkt dat 63% van de respondenten net als in 2021 denkt dat vermindering van zwerfafval in hun directe woonomgeving bereikt kan worden door meer afvalbakken te plaatsen. Daarnaast vindt 45% dat dit kan door slecht gedrag te bestraffen. Ook denkt 34% van de respondenten dat (meer) voorlichting over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu kan helpen. En 23% van de respondenten denkt dat juist het belonen van goed gedrag kan helpen bij het verminderen van zwerfafval in de directe woonomgeving.

Tabel 4. Genoemde maatregelen om inwoners (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving (n=948)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde maatregel:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
door meer afvalbakken te plaatsen	596	62,9%
door goed gedrag te belonen	216	22,8%
door (meer) voorlichting te geven over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu	319	33,6%
door slecht gedrag te bestraffen	427	45,0%
anders (zie bijlage 3 tabel X1)	126	13,3%
Totaal aantal respondenten: 948		
Geen antwoord: 7		

3.4 betrokkenheid ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra bij de aanpak van het verminderen zwerfafval in hun omgeving

Vervolgens is gevraagd hoe ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra betrokken kunnen worden bij de aanpak van zwerfafval in hun omgeving.

Ook hier geven de meeste respondenten (56%) aan dat het plaatsen van meer afvalbakken een oplossing zou kunnen zijn. Daarnaast scoort hoog (48% van de respondenten noemt dit) 'door de kosten van het opruimen van door de ondernemers veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt)'. Iets meer dan een kwart van de respondenten (26%) denkt dat dit kan door ondernemers (meer) bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu. Iets minder dan een kwart (24%) denkt dat dit kan door goed gedrag te belonen.

Tabel 5. Genoemde maatregelen om ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra te betrekken bij de aanpak van het verminderen van zwerfafval in hun omgeving (n=942)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde maatregel:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
door meer afvalbakken te plaatsen	526	55,8%
door goed gedrag te belonen	229	24,3%
door ze (meer) bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu	243	25,8%
door de kosten van het opruimen van door hen veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt)	447	47,5%
anders, namelijk: (zie bijlage 3 tabel X2)	91	9,7%

Totaal aantal respondenten: 942

Geen antwoord: 13

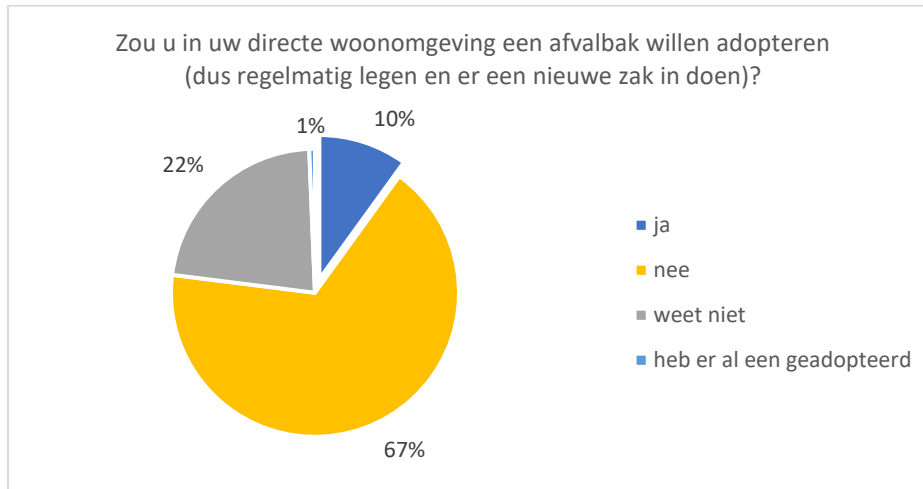
3.5 adopteren van een afvalbak

In Zoetermeer kan men voor de directe woonomgeving een extra afvalbak aanvragen. Degene die de extra afvalbak aanvraagt, adopteert hem; dat wil zeggen dat hij/zij deze regelmatig leegt en er een schone afvalzak intoet.

Aan alle respondenten is gevraagd of ze in hun directe woonomgeving een afvalbak zouden willen adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen).

Van de 943 respondenten die de vraag invulden, zeggen er 94 (10%) een afvalbak te willen adopteren in hun directe woonomgeving. De overige respondenten willen dat niet (67%), weten het niet (22%) of zeggen er al een geadopteerd te hebben (1%).

Grafiek 2. Bereidheid om een afvalbak te adopteren in de directe woonomgeving (n=943)

3.6 gescheiden weggoien van afval in de openbare ruimte

De gemeente zou in de openbare ruimte afvalbakken neer kunnen zetten om afval gescheiden in weg te gooien. Van de respondenten (n=847) zegt 89%, als deze afvalbakken er zijn, het afval er gescheiden in weg te gooien, 5% zou dat niet doen en 6% weet niet of ze dat dan zouden doen. Dit resultaat komt overeen met dat in de twee voorgaande jaren.

3.7 bekendheid project 'Schoon is gewoon'

Met het project 'Schoon is gewoon' heeft de gemeente zich in de afgelopen jaren ingezet voor het aanpakken en terugdringen van zwerfafval. Inwoners, ondernemers en evenementenorganisaties is Zoetermeer worden daarbij bewust gemaakt van het belang van een schone leefomgeving. Initiatieven die onder het project vallen zijn o.a. de adoptie van een afvalbak door inwoners en het uitlenen van materialen voor schoonmaakacties (vuilknijpers en vuilniszakken) Ook geeft de gemeente lessen over dit onderwerp op scholen.

Gevraagd naar de bekendheid van het project blijkt dat bijna een kwart van de respondenten (24%) wel eens van het project gehoord heeft. De overige respondenten (76%) waren er niet van op de hoogte.

Grafiek 3. % respondenten dat wel eens gehoord heeft van het project 'Schoon is gewoon' (n=942)

4

ADOPTIEGROEN

4.1 adopteren van openbaar groen

De gemeente stelt inwoners in de gelegenheid om een stukje openbaar groen in hun woonomgeving te adopteren om iets meer kleur aan te brengen in het vaak sobere openbaar groen.

Voor het adopteren van een stukje openbaar groen kunt u bij de gemeente een aanvraag doen die ondersteund wordt door meer buurtgenoten. Na akkoord kunt u planten kiezen uit een door de gemeente geleverde lijst. Het planten en onderhoud wordt verzorgd door u en uw buurtgenoten. Het plantklaar maken van de grond en het leveren van de planten bij de start komt voor rekening van de gemeente.

Van de 939 respondenten die de vraag invulden bleek 57% er net als in 2021 van op de hoogte te zijn dat men in Zoetermeer een stukje openbaar groen kan adopteren. De overige 43% was er niet van op de hoogte.

Alle 532 respondenten die op de hoogte waren, is gevraagd of ze een stukje openbaar groen geadopteerd hebben. Vier van hen vulden de vraag niet in of ze momenteel met buurtgenoten, zo'n stukje openbaar groen geadopteerd hebben. Van de overige 528 respondenten had 12% (62 respondenten) al of niet met buurtgenoten een stukje openbaar groen geadopteerd. De overige 88% niet.

Meer dan 70% van de respondenten die, al of niet met buurtgenoten, een stukje groen adopteerden deden dat vooral om het aanzien/ de uitstraling van de straat/ buurt te verbeteren. Daarnaast besloot 36% dit te doen voor meer variatie in planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken en ook omdat ze willen dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente dat doet. Voor iets minder dan een kwart van de respondenten (24%) speelt dat ze de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep en/of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen willen beperken.

Tabel 6. Genoemde reden om al of niet met buurtgenoten een stukje groen te adopteren (n=62)

- *men mocht meer antwoorden geven*

Genoemde reden voor het adopteren van groen:	Aantal keren genoemd	In % van het totaal aantal respondenten
Ik vind het leuk/ gezellig om samen met mijn buurtgenoten iets te doen voor mijn buurt	12	19,4%
Ik wil het aanzien/ de uitstraling van mijn straat/ buurt verbeteren	44	71,0%
Ik wil meer variatie in de planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken	22	35,5%
Ik wil dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente doet (snoeien, schoffelen etc.)	22	35,5%
Ik wil de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep en/of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen beperken	15	24,2%
Ik vind het huidige openbaar groen saai	14	22,6%
Andere reden, namelijk:	11	17,7%
Weet niet	1	1,6%

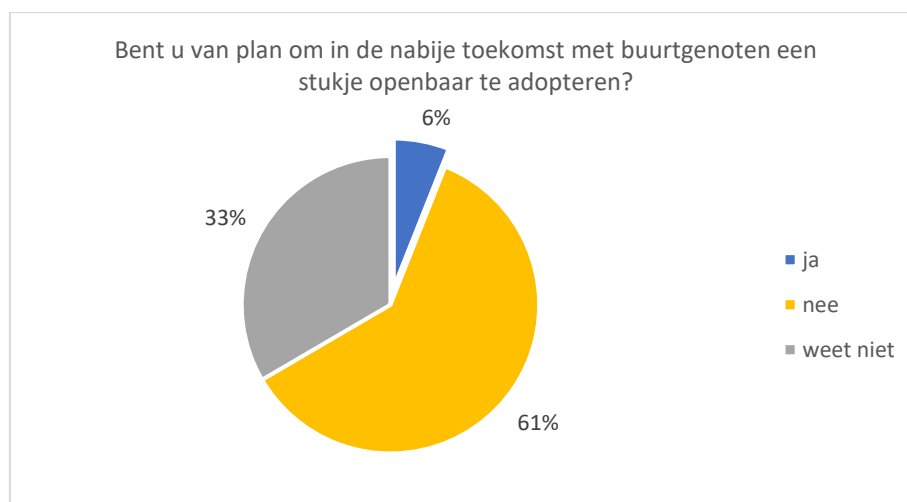
Totaal aantal respondenten: 62

Aan alle respondenten die niet wisten dat het mogelijk was om openbaar groen te adopteren (407 respondenten) of die het wel wisten en nog geen stukje openbaar groen adopteerden (466 respondenten), is

gevraagd of ze van plan zijn om in de nabije toekomst wel of niet met buurtgenoten, een stukje openbaar groen te adopteren.

Uit de resultaten blijkt dat van degenen die de vraag invulden 6% (7% in 2020 en 2021) dit wel van plan is, 61% niet (62% in 2021 en 58% in 2020) en 33% (31% in 2021 en 35% in 2020) het nog niet weet.

Grafiek 4. Percentage respondenten dat al of niet van plan is om in de nabije toekomst, af of niet met buurtgenoten, een stukje groen te adopteren (n=865)

4.2 mening over de mogelijkheid om openbaar groen te adopteren

Bijna twee derde van de respondenten vindt het fijn dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen. Meer dan een vijfde van de respondenten is van mening dat inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente is.

Tabel 7. Mening over de mogelijkheid die de gemeente inwoners biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen (n=925)

Mening	Aantal	In % van het totaal
Het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt	603	65,2%
Dat maakt me niets uit	65	7,0%
Ik vind de inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente	193	20,9%
Anders	46	5,0%
Weet niet	18	1,9%
Subtotaal	925	100,0%
Geen antwoord	30	
Totaal	955	

BIJLAGE 1. Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

De in dit verslag opgenomen uitkomsten hebben betrekking op de 955 respondenten uit de stadspelling 2022 die vragen hebben ingevuld over het onderwerp zwerfafval en adoptiegroen of op bepaalde categorieën daarvan. Over de ‘werkelijkheid’, dat wil zeggen de situatie in de totale populatie van Zoetermeerse 18-plussers kunnen alleen uitspraken worden gedaan in de vorm van punt- of intervallschattingen.

Wanneer in de respons bijvoorbeeld 40% een bepaald gedrag vertoont, wordt aangenomen dat dit in de populatie ook 40% zal zijn. Een dergelijke puntschatting van een percentage zal bijna altijd in meer of mindere mate van de werkelijkheid afwijken.

De kans op een verkeerde schatting kan aanzienlijk worden teruggebracht door de werkelijkheid te schatten in de vorm van intervallen (intervallschattingen).

Het is daarbij mogelijk, met behulp van statistische formules, de grootte van een interval zodanig rond de enquête-uitkomst te kiezen dat met een bepaalde mate van zekerheid (veelal ‘betrouwbaarheid’ genoemd) kan worden aangenomen dat het werkelijke percentage zich binnen dat interval bevindt.

Enkele voorbeelden ter verduidelijking:

- stel dat van alle 926 respondenten 30% opvatting A heeft. In werkelijkheid (dus in de totale populatie van Zoetermeerders van 18 jaar en ouder) zal dit percentage dan met 95% zekerheid liggen tussen 27,0% en de 33,0%.
- stel dat van alle respondenten er 50 gedrag x vertonen. Als van deze 50 personen 60% vrouw is dan kan met 95% zekerheid gesteld worden dat van alle Zoetermeerse 18-plussers die gedrag x vertonen tussen de 36,4% en 63,6% vrouw is.

Tabel 8. Procentpunten waarmee de werkelijke percentages (dus die in de populatie) maximaal kunnen afwijken van die in de respons. (Bij een betrouwbaarheidsniveau van 95%).

Aantal respondenten	10% of 90%	20% of 80%	30% of 70%	40% of 60%	50%
100	5,9	7,8	9,0	9,6	9,8
200	4,2	5,5	6,4	6,8	6,9
300	3,4	4,5	5,2	5,5	5,7
400	2,9	3,9	4,5	4,8	4,9
500	2,6	3,5	4,0	4,3	4,4
600	2,4	3,2	3,7	3,9	4,0
700	2,2	3,0	3,4	3,6	3,7
800	2,1	2,8	3,2	3,4	3,5
955	1,9	2,5	2,9	3,1	3,2

BIJLAGE 2. Populatie, steekproef, veldwerk en respons

In de onderstaande tabellen worden de Zoetermeerse bevolking, de steekproef en de bruikbare respons van dit deelonderzoek onderling vergeleken aan de hand van de kenmerken *seks* en *leeftijd*.

Geslacht en leeftijd, in %, van:

- de Zoetermeerse bevolking van 18 jaar en ouder (per 1-1-2022);
- de personen in steekproef B (per 1-9-2022);
- de respondenten (volgens opgave van de respondent).

Geslacht en leeftijd, in % van:

Geslacht en leeftijd	Bevolking	Personen in de steekproef	Respondenten
Man 18 < 30 jr.	8,7%	13,2%	5,2%
Vrouw 18 < 30 jr.	8,3%	12,5%	5,1%
Anders 18 <30 jr.	-	-	0,4%
Man 30 < 40 jr.	7,8%	11,0%	6,5%
Vrouw 30 < 40 jr.	8,4%	11,0%	8,0%
Anders 30 < 40 jr.	-	-	0,3%
Man 40 < 50 jr.	7,4%	8,6%	9,8%
Vrouw 40 < 50 jr.	7,9%	9,3%	8,8%
Anders, 40 < 50 jr.	-	-	0,2%
Man 50 <65	12,4%	9,0%	10,6%
Vrouw 50 <65	13,4%	10,0%	13,3%
Anders, 50 <65 jr.	-	-	0,3%
Man 65 jr. en ouder	11,9%	6,8%	14,8%
Vrouw 65 jr. en ouder	13,5%	8,5%	16,2%
Anders, 65 jr., en ouder	-	-	0,4%
Totaal	100,0%	100,0%	100,0%
Aantal	100.194	4.000	955

BIJLAGE 3. Tabellen

Tabel X1. Genoemde andere maatregel om inwoners (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving

Genoemde andere maatregel:	Aantal keren genoemd
• 'Statiegeld' als mensen zwerfafval inleveren.	1
• Aan een ander (zeker jeugd) laten merken dat je ziet dat deze afval in een bak doet en niet laat liggen (positieve benadering).	1
• Aandacht op scholen.	1
• Aandacht te geven aan normen en waarde dat het heel normaal is dat je, afval weggooit op de daarvoor bestemde plaatsen (wel zorgen dat afvalbakken net te vol worden).	1
• Aanspreken bedrijven (o.a. supermarkten, McDonalds) op het leveren van bijdrage aan het terugdringen van zwerfafval.	1
• Afval bakken regelmatig!!!! te legen en ook ECHT te Straffen.	1
• Afval scheiden.	1
• Afvalbakken die sluiten zodat de vogels het er niet uithalen!!	1
• Afvalbakken met een klep, veel vogels halen de zooi eruit en vaker legen.	1
• Afvalbakken op tijd legen (of grotere bakken neer zetten).	1
• Afvalbakken plaatsen met deksel, zodat de vogels er niets uit kunnen halen. In Bentwoud staan bijna geen afvalbakken.	1
• Afvalbakken tijdig te legen.	1
• Afvalbakken vaker legen. Deze zitten 90% van de tijd vol.	1
• Afvalbakken zijn vaak veel te klein.	1
• Afvalbakken tijdig legen.	1
• Al genoeg afvalbakken, dus gedragsverandering.	1
• Allerbelangrijkst: de vuilniscontainers regelmatig legen! het ligt hier altijd bezaaid met afval omdat ze vol zitten, en dat waait door heel de omgeving.	1
• Andere afvalbakken plaatsen zodat de vogels/dieren ze niet leeghalen als de bakken vol zitten	1
• Bakken beter leegmaken	1
• Bakken eerder leegmaken.	1
• Begint allemaal bij de opvoeding.	1
• Beleid van Singapore overnemen.	1
• Benadruk juist het gedrag dat we wil zien in je communicatie.	1
• Betere controle op regelmatig legen van afvalbakken. Bakken soms te vol waardoor het ernaast wordt gegooid.	1
• Betere opvoeding	1
• Boete van €250 en handhaving verbeteren.	1
• Camera's ophangen bij tunnels (bv bij de Macdonalds in de buurt)	1
• Camera's bij de afvalcontainers.	2
• Dan zal er adequaat toezicht moeten komen.	1
• Dat begint bij de shoarmazaken McDonald's, Kentucky Fried Chicken, pizzeria deze meer verantwoording nemen.	1
• De gemeente moet zelf meer opruimen.	1

- De mensen waarvan het hun werk is om op te ruimen en schoonmaken beter belonen, wanneer zij hun werk juist en met liefde uitvoeren. Er voor zorgen dat zij dan comfortabel kunnen leven van hun goede daad aan de maatschappij. 1
- De nu al gegeven voorlichting moet gewoon voldoende zijn. 1
- De personen die rotzooi maken gericht aan te pakken niet in het algemeen iedereen erop aanspreken. 1
- Do something about cigarette butts in particular. 1
- Door afvalbakken dicht bij de stoep/straat te plaatsen en niet zo plaatsen dat je eerst bijv. door (nat) gras moet lopen. 1
- Door afvalbakken vaker te legen en beter schoon te maken. Ook door de vormgeving aantrekkelijk te maken (niet sleets of goedkoop ogend). 1
- Door afvalbakken voor glazen en dozen neer te zetten. 1
- Door betere afvalbakken te plaatsen, bijvoorbeeld met deksel. 1
- Door bewoners met de juiste mentaliteit in de woningen te plaatsen. 1
- Door de omgeving zo schoon mogelijk te houden; dat motiveert om geen afval op straat te gooien. 1
- Door ervoor te zorgen dat de afvalbakken ook regelmatig geleegd worden door de gemeente en groot genoeg zijn. 1
- Door grotere afvalbakken te plaatsen, vooral in de omgeving van snackbars, pizzeria's e.d. 1
- Door het goede voorbeeld te geven 1
- Door klemmetjes op de bakken te zetten, zo kan er geen vuilniszak in worden gedouwd. 1
- Door meer te handhaven op plekken waarvan bekend is dat daar veel zwerfafval wordt gedumpt 1
- Door mensen aan te spreken als ze zwerfafval laten waar + niet hoort+ bij afvalplaatsen vuil mee maar huis terug te nemen als afvalbakken al vol zijn. 1
- Door scholen 1x per week een uurtje te laten opruimen. 1
- Door slecht gedrag publiekelijk bekend te maken. 1
- Door tijdig de asbakken te legen. 1
- Door vaker de afvalbakken te legen!!! 1
- Door ze erop te wijzen het in een afvalbak te gooien. 1
- Een combinatie van 1, 2 en 4. 1
- Een straattegel (zoiets als hondenpoep) met als opschrift "zwerfafval in de prullenbak". 1
- En 's avonds wat politie laten surveilleren bij de bekende jongerenhangplekken en met ze in gesprek gaan. 1
- En afvalbakken met klep. Meeuwen en andere vogels trekken zo niet de troep uit de bak op zoek naar eten. 1
- En deze bakken regelmatig te legen. 1
- En door meer controle uit te oefenen (boa's). 1
- En op plekken waar veel overlast is met camera's te gaan werken en daarna een fikse boete. 1
- En wat meer toezicht? 1
- Er moet meer undercover op verschillende tijden gecontroleerd worden. Zoetermeer gaat namelijk achteruit!! 1
- Extra prullenbakken. Beloning voor opruimen. 1
- Gat maken in ondergrondse containers voor blikjes. 1
- Geef mensen mogelijkheid afval in te zamelen. Wij hebben zelf zakken en prikstokken aangeschaft. De kinderen vonden het superleuk om te doen! Organiseer actie/ prik dagen om elkaar te ontmoeten! 1
- Geen Diftar, maar gewoon containers indien mogelijk. 1
- Geen idee 1
- Geen idee, is denk ik ook een norm die je van huis uit mee moet krijgen. 1

- Goed aanpakken straffen boetes laten betalen taakstraf. 1
- Goed voorbeeld doet goed volgen. 1
- Goed voorbeeld doet volgen. probeer in elke wijk een paar mensen te vinden die actief afval opruimen. eventueel door een vergoeding te geven aan bijvoorbeeld iemand in de bijstand zonder dat de uitkering wordt gekort. als er al vuilnis ligt gooit men makkelijker ook iets op straat. 1
- Goede opvoeding door thuisfront. 1
- Goede voorlichting hierover op scholen. 1
- Grasveld dat als honden uitlaatplaats wordt gebruikt -> bordjes + afvalbakken. 1
- Gratis hondenpoep zakjes in parken, prullenbakken op tijd legen, prullenbakken op loop/ fietsroutes. 1
- Handhaven en bekeuren bij overtreding. 1
- Handhaving en boetes. 1
- Handhaving, want zeker nu de bevolkingsdichtheid toeneemt, voelen steeds minder mensen zich verantwoordelijk voor de leefomgeving. 1
- Heeft totaal geen zin, degenen die afval weggooien interesseert het totaal niet. 1
- Heel moeilijk dit straffen en belonen werkt niet dus iets ertussenin. 1
- Het begint bij opvoeding en moreel, vooral op scholen, (aan de basis) zou hier meer aandacht voor moeten zijn. een groep vrijwilligers die op zaterdag een ochtendje gaat prikken is symptoombestrijding, dit moet je bij de bron aanpakken. 1
- Hondenpoep is ook heel erg in Floriadepark 1
- In Buytenwegh meer handhaving. Veel auto's in de avond met mensen erin, gooien afval eruit. 1
- Inwoners rond Heemkade te wijzen op het niet voeren van (hele broden, kilo rijst etc.) van de vogels. dit trekt nog meer vogels aan en uitwerpselen soms extreem zichtbaar... (wellicht trekt het ook anders onzichtbaar ongedierte aan zoals ratten etc.) 1
- Je moet je kinderen goed opvoeden. 1
- Keihard aanpakken straffen met verplicht de hele wijk opruimen. 1
- Kinderen die ouders opvoeden. Voorlichting op scholen. 1
- Meer afvalbakken, en er ook voor zorgen ze tijdig te legen. 1
- Meer afvalbakken, vaker legen, slecht gedrag hoge boetes! dagelijks handhavers die daar toezicht op houden en dus boetes uitdelen. 1
- Meer handhaven en boete 1
- Meer handhaving inzetten voor afval. 2
- Meer plantsoenmedewerkers huren 1
- Meer stokken en afvalringen te verschaffen of dat iig makkelijker te maken 1
- Meer toezicht en OPTREDEN! 1
- Meer toezicht hierop. 1
- Meer toezicht: ogen op straat zoals een vroegere veldwachter. Ik zie nooit handhavers of politie, behalve voor snelheids- of parkeercontroles. 1
- Meer voorlichting op scholen, wat er op scholen geleerd wordt schetst de toekomst. 1
- Mensen bewust maken. Niet door bang te maken met verhalen over schadelijke gevolgen maar de mindset veranderen. 1
- Mensen er op wijzen er zijn ook afvalbakken. 1
- Mensen met migratieachtergrond hebben andere normen & waarden. 1
- Moet bij de opvoeding worden geleerd. 1

- Moet je al jong de kinderen leren om het in de prullenbak te doen. 1
- Nee, die illusie heb ik niet. 1
- Niet de grijze container 1x per 4 weken te laten legen. Goed kijken naar het toekomstige afvalbeleid voor woningen met minicontainers. Vaker afvalbakken legen. 1
- Nudging toepassen. 1
- Onbegonnen werk, begint met normen en waarden en heropvoeden kost de Zoetermeerse bevolking veel euro's. 1
- Ondergrondse afvalbakken plaatsen. 1
- Ondergrondse container voor plastic afval. 1
- Onderscheid te maken tussen gft en echt afval (afval dat niet meer gebruikt kan worden). 1
- Ook meer afvalbakken in groengebieden, parken etc. 1
- Op basisscholen lessen leuker te maken. Iedere groep een stukje wijzer maken, dus ook de nare gevolgen meegeven. 1
- Op de scholen continu meenemen in het onderwijs. 1
- Op middelbare scholen. 1
- Op scholen afvalbrigades in te stellen die de troep in de omgeving frequent opruimen. 1
- Opvoeden en zorgen voor minder verkoop van vervuilende producten (lees verpakkingen), een appelklokhuis in het groen is niet erg. 1
- Opvoeding. 2
- Opvoeding thuis. 2
- Opvoeding. Als dit als kind meegegeven wordt leert het waarom het zo slecht is om te vervuilen 1
- Ouders meer verantwoordelijk maken voor gedrag van kinderen. 1
- Ouders moeten goede voorbeeld geven. 1
- Overal diftars plaatsen. 1
- Persoon aanspreken. 1
- Scholen tegen elkaar uitdagen om bepaalde plekken schoon te houden, zodat er ook vergelijkingen gemaakt kunnen worden en dat een school een bonus kan krijgen wat ten goede kan komen voor de leerlingen b.v. een dagje sport in Zoetermeer. (zwemmen, skiën, schaatsen, surfen). 1
- Sneller afval laten opruimen door gemeente. 1
- Sommige mensen zijn gewoon varkens. 1
- Sommige mensen zullen helaas nooit veranderen. 1
- Statiegeld op blikjes invoeren. 1
- Te beginnen op de basisschoolbanken. 1
- Te zorgen dat de grijsbakken iedere twee weken geleegd blijven worden en boetes uit te delen. Bij de glasbakken enz. wordt heel veel grofvuil neergelegd door bewoners en door gemeente opgehaald. Hang een camera neer en deel bekeuringen uit. 1
- Vaker afvalbakken legen. 1
- Vaker de karton en papier bakken te legen. 1
- Vaker legen, grotere bakken. 1
- Vaker volle afvalbakken legen. 1
- Veel zwerfafval in mijn wijk ontstaat bij (overdekte)parkeerplaatsen, mensen die afval over balkon gooien en bij ondergrondse restafval containers waar mensen zakken naast zetten. Vaak gaan daarna ongedierte, vogels en katten ermee aan de slag. Pak deze direct bronnen aan. 1

- Verantwoordelijkheid bij ouders laten, hoort bij opvoeden. 1
- Verpakkingen anders, meer papier. 1
- Voor handhaving meer BOAS die kunnen controleren en veel meer blauw op straat. 1
- Voorlichting b.v. basisscholen! 1
- Voorlichting op scholen. 2
- Waar veel mensen samenkomen. Grote goed af te sluiten afvalbakken neerzetten. 1
- Ze vaker te legen, 'hotspots' vaker legen. 1
- Zorg dat mensen op een bepaald punt gratis een afvalknipper kunnen krijgen en stimuleer dat ze afval gaan oppakken. 1
- Zorgen dat de ondergrondse bakken vaker geleegd worden. 1
- Zorgen dat er geen zwerfafval ligt immers als er al ligt dan vinden mensen het niet erg als hun afval daarbij komt. 1
- Zorgen voor verpakkingsvrij inkopen en plastablet c is aasjes te verbieden. Op de markt en bij afhaal eten. 1
- Zorgen voor voldoende capaciteit bij de afvalcontainers, zodat je je meegenomen afval altijd kwijt kunt 1

Tabel X2. Genoemde andere maatregel om winkeliersverenigingen, bedrijven en evenementenorganisaties in Zoetermeer (nog) meer te betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe omgeving.

Genoemde andere maatregel:	Aantal keren genoemd
• Actief aanspreken op een vriendelijke manier.	1
• Afvalbakken en containers regelmatig legen. Ze zitten bijna altijd vol, waardoor het er gewoon weer uit waait, de omgeving in. Daarnaast trekken vogels het afval er ook uit.	1
• Alleen moeten de goeie mensen er niet onder leiden.	1
• Beboeten.	1
• Ik ben geen ondernemer; geen oordeel daarover.	1
• Bewust te maken dat zwerfafval in centrum leidt tot slechtere reputatie en uiteindelijk daling klanten.	1
• Boete verhogen naar €5000 en handhaving verbeteren.	1
• Boetes uitdelen. Camera's plaatsen.	1
• Cookies kan je niet opvoeden.	1
• D.m.v. Posters in winkelcentra op te hangen.	1
• Degene beboeten die het zwerfafval veroorzaakt, dus degene die het achterlaat.	1
• Dit is niet iets voor de ondernemers, is niet hun afval.	1
• Door de financiële gevolgen van een vervuilde omgeving voor de ondernemer inzichtelijk te maken. Lange termijn denken en win-win benadrukken. In ieder geval de aanzet geven met handhaving.	1
• Door de MC Donalds meer te betrekken, half Oosterheem ligt regelmatig vol met verpakkingen. Overigens ook zichtbaar in de omgeving Bleiswijk bij de MAC daar	1
• Door iedere ondernemers verplichten voor hun ingang schoon te maken.	1
• Door in de buurt van de ondernemers de omgeving 'groen' te verfraaien, te zien als beloning.	1
• Door ondernemers minder verpakkingsmateriaal te laten gebruiken.	1
• Door ze vuilnisbakken te laten adopteren en zo meer verantwoordelijkheid te geven.	1
• Door ze zelf hun directe omgeving schoon te laten houden.	1

- Door zo min mogelijk weggooiartikelen te verschaffen. 1
- Doorbelasten van plastic verpakkingsmateriaal aan de klant. 1
- Duidelijke bakken voor afvalscheiding, makkelijk maken om afval kwijt te raken maar wel voor laten betalen. Nu regelmatig in afvalbak van particulieren waardoor kosten komen voor de bewoners. 1
- Duurzame verpakkingsmaterialen. 1
- Een combinatie van 1, 2 en 4. 1
- Eigen mensen laten nalopen/schoonmaken. Komt toch ook ten goede aan goed winkelklimaat. 1
- En dan met name al die fastfoodaanbieders hard belasten, hun troep vind je overal. 1
- Er wordt heel veel al door de ondernemers gedaan, voor een schone omgeving, alleen de Mens wil niet. 1
- Geen mening, ik ben geen ondernemer dus heb ik geen verstand. 1
- Gezamenlijk laten opruimen, bij toerbeurt ofzo. 1
- Goed gedrag belonen door positieve benadering (opmerken en positieve reactie). 1
- Goed gedrag belonen met een hoofdprijs voor winnend winkelcentrum. 1
- Handhavers de vervuilers aanspreekt en hun zelf laten opruimen. 1
- Handhaving en boetes. 1
- Heeft niets met het winkelcentrum te maken. 1
- Hen te stimuleren minder/ afbreekbaar verpakkingsmateriaal te gebruiken. 1
- Het is niet aan de ondernemer. 1
- Het is niet de ondernemer die afval op straat gooit maar de asociale koper. 1
- Het is niet hun verantwoordelijkheid wat de klant na aankoop doet! 1
- Het meenemen moet belast worden. Wederom meer handhaving en meer blauw op straat. 1
- Het meeste zwerfafval dat ik zie is blik of plastic van gemaksvuodsel van bedrijven die vooral vervuilen en het verder een ander laten opruimen. 1
- Het winkelend publiek meer beschermen tegen groepsvorming van losgeslagen jeugd. 1
- Het zijn de consumenten die zwerfafval produceren, niet de ondernemers. Aandacht dus richten op die consument. 1
- Iets alternatief iets zoals bv bij de Efteling. 1
- Is moeilijk aan te pakken door het tijdstip waarop afval achter wordt gelaten. 1
- Laat de ondernemers voor het zwerfvuil, bijvoorbeeld op het Oosterheemplein opdraaien. Vooral als recreëren eens een braderie is geweest 1
- Laat ze zelf de verantwoordelijkheid nemen door een eigen opruimploeg op te zetten en ook te overtuigen dat zwerfafval een verkeerde indruk geeft van hun omgeving 1
- Locaties waar veel vuil vandaan komt aan te moedigen of verplichten om dagelijks in de omtrek op te ruimen (bijv. Bram Ladage in Stadshart). 1
- Meer en vaker vuil ophalen. 1
- Meer verpakkingen biologisch afbreekbaar te maken. Heb er een horecaondernemer wel eens op aangesproken, het interesseerde hem geen biet. Zei dat hij het gedrag van z'n klanten toch niet kon veranderen en daar had hij wel een punt. Dus dan maar afbreekbaar verpakkingsmateriaal zodat het probleem zichzelf opruimt achter de vervuiler. 1
- Mensen aanspreken op gedrag. 1
- Mensen moeten het doen. 1
- Minder afval meegeven. 1

- Minder materiaal te leveren (verpakking) dat meteen op straat wordt weggegooid. 1
- Minder plastic verpakkingen bijvoorbeeld. 2
- Minder verpakkingen meegeven als dat niet noodzakelijk is 2
- Moeilijk, anders moet je mensen verbieden om op straat te eten en/of te drinken. 1
- Ondergrondse afval bakken. 1
- Ondernemers afval laten beperken door andere materialen. 1
- Ondernemers betrekken in de rommelafval in hun nabije winkel en aansporen tot opruimen, met elkaar. 1
- Ondernemers produceren m.i. geen zwerfafval. Zijn de consumenten en klanten. Handhavers kunnen wellicht lik op stuk beleid toepassen als ze t zien. Laten opruimen of aanpakken. 1
- Ondernemers stimuleren, belonen om verpakkingsmaterialen etc. Te verminderen of anders te doen. 1
- Ondernemers zijn niet verantwoordelijk voor gedrag bezoekers. 1
- Ook in de winkel. 1
- Ook ondernemers moeten nu al wel weten dat zij ook iets moeten doen. 1
- Op scholen voorlichting te geven over 'je gedrag en een mooie schone woonomgeving'. Het ligt niet aan die ander maar aan jezelf. 1
- Scholen -> info. Zoiets als "jeugd der natuur wacht" van 40 jaar geleden. 1
- Schoonmaakdagen op scholen. 1
- Statiegeld op alles. 1
- Te wijzen op het negatieve effect van rommel op hun omzet. (ben zelf winkeleigenaar in Amsterdam). 1
- Vage vraag. Ligt eraan wie de veroorzaker is. 1
- Vaker vuil ophalen. 1
- Veel zwerfafval bij McDonalds/ zwerfafval. 1
- Verantwoordelijkheid blijft bij mensen. Dat slechte gedrag straffen. 1
- Verantwoordelijkheid geven voor hun eigen stoepje en zo nodig op aanspreken. 1
- Verbod op kauwgum! Zo komt het ook op de straat. 1
- Vervuiler moet betalen onafhankelijk of het een ondernemers of particulier. 1
- Via een gemeente app hen afval laten registreren en bij zoveel keer actief te zijn hen korting geven op hun riolering belasting iets te verlagen als bonus. Zwerfvuil kost immers heel veel geld om dat op te ruimen en het gevaar wat er kan ontstaan als er verkeerde producten in de natuur kunnen komen. 1
- Vind ik een taak van de gemeente, ondernemer ziet niet wat er gebeurt met een product gebeurt. 1
- Volgens mij doen bedrijven al genoeg hieraan. Het zijn een kleine groep mensen die hier niet aan meewerken. 1
- Vooral bij ondernemer op normen en waarde te hameren. Daarnaast he zo makkelijk mogelijk te maken om afval kwijt te raken tegen een zo laag mogelijke prijs. En wanneer wordt geconstateerd dat ze het niet goed doe flink beboete. 1
- Voorlichting op scholenprojecten maken. 1
- Waar veel mensen samenkomen. Grote goed af te sluiten afvalbakken neerzetten. 1
- Weet ik niet, vraag het een expert. 1
- Winkeliersverenigingen te benaderen met de vraag dit aan te pakken. 1
- Winkels; zelf een rondje te doen en kijken of hun troep er ligt zoals ijsbakjes van een ijswinkel. 1
- Zo min mogelijk verpakkingsmateriaal te gebruiken. 1
- Zorg dat de plaats van de afvalbakken ook op de grond schoon blijven. Zorg dat ondernemers daar ook verantwoordelijk voor blijven. 1

- Zorg dat mensen zien direct aangesproken voelen. "Thuis gooi je het ook in de afvalbak toch". 1
- Zorgen dat op bouwplaatsen alles stormvast wordt achtergelaten. 1
- Zorgen dat ze minder verpakkingen meegeven (zoals zakjes en sluitingen die iets verderop in het plantsoen terechtkomen). 1
- Zwerfval is niet direct veroorzaakt door ondernemers. Wel zouden ze bv regelmatig van buiten teruggehaalde wagentjes foldertjes en papier kunnen weghalen zodat dit niet wegwaait of weggegooid wordt. 1

Tabel X3. Genoemde andere reden om een stukje groen te adopteren, namelijk:

Genoemde andere reden:	Aantal keren genoemd
• Buren hebben het geïnitieerd	1
• De gemeente doet gewoon te weinig aan onderhoud. De personen die ze inschakelen zijn een gevaar voor het groen. Ze hebben totaal geen kennis en doen maar wat.	1
• De omgeving van ons huis verbetert hierdoor!	1
• Er zou meer voedsel in verbouwd moeten worden al is het maar fruit en kruiden voor buurtbewoners beschikbaar.	1
• Hoge heg zorgen voor privacy.	1
• Ik persoonlijk niet, maar mijn burens.	1
• Ik vind het zinnig om hondenpoep te verbieden in geadopteerd groen d.m.v. verbodsbordjes.	1
• Kindvriendelijk.	1
• Mijn ouders deden dit al.	1
• Namens de VVE is buurtgroen geadopteerd.	1
• Ons stukje is met de herinrichting van het kruispunt totaal verdwenen.	1
• Ook wel een beetje opgedrongen door de gemeente door de inrichting van de wijk.	1
• Verplicht bij te houden aangezien dit door vorige huiseigenaar overgenomen is en de gemeente niet reageert op vragen hoe dit terug te geven.	1
• Was er al.	1

Tabel X4. Mening van de respondenten over het feit dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen (anders, namelijk:)

Mening (anders, namelijk:)	Aantal keren genoemd
• A fijn dat er de mogelijkheid is maar is de taak van de gemeente en C antwoord.	1
• Aanvulling op deze vraag: voortzetting en uitvoering is afhankelijk van zo'n groep inwoners die een stuk groen hebben geadopteerd staat of valt met de complete deelname van zo'n groep. Dat wil dus zeggen dat niet altijd permanent zo'n groep optimaal functioneert en dat dat dus wisselend resultaat kan opleveren.	1
• Als de mensen het zelf bijhouden ziet het er vaak vrolijk uit met bloemen/plantjes.	1
• Als het dan maar wordt onderhouden!	1
• Bij de herontwikkeling van mijn straat is de optie om adoptiegezin aan te vragen niet gegeven.	1
• De gemeente zou soepeler moeten omgaan met de aanvraag om een stuk "snippergroen" te kopen achter de woning	1

- De mogelijkheid is prima, maar openbaar groen is [NGL]. 1
- Een combinatie van 1 en 3 1
- Eerst betere voorlichting en regels om te handhaven sommige mensen maken er een bende van. 1
- En schoonhouden is verantwoordelijk van iedereen. 1
- Fijn dat het kan maar wel uit armoede omdat de gemeente het niet doet. 1
- Fijn voor de bewoners die het doen, en geeft een signaal naar de omgeving dat dit door bewoners beheerd wordt. 1
Wellicht zorgt dit voor minder vervuiling
- Geadopteerd groen wordt niet bijgehouden door bureu. 1
- Gemeente doet weinig tot niks aan groenonderhoud, dus als de gemeente meer zou doen is adoptie niet nodig! De straten en plantsoenen zien er niet uit! 1
- Geweldig, maar door gezondheidsproblemen kan ik zelf niet meedoen. 1
- Goed initiatief maar verkeerd uitgevoerd omdat je bewoners iets vraagt om te doen voor andere bewoners waar je geen vaatwasser bij hebt. 1
- Goed, maar ik heb genoeg aan m'n eigen tuin. 1
- Helaas zijn de richtlijnen te strikt en mogen wij het stuk bij ons niet adopteren.... Waardoor mensen er parkeren. 1
- Het groen bij ons in de buurt wordt al heel mooi onderhouden. 1
- Het is de taak van de gemeente om voor het openbare groen te zorgen. Er wordt door de inwoners al genoeg geld betaald aan gemeentelijke belastingen. De gemeente mag wel wat meer luisteren naar de inwoners m.b.t. de overlast die wordt veroorzaakt door bomen enz. Maar dat doet de gemeente te weinig, luisteren. 1
- Het is fijn als de gemeente de geplante planten dan ook wel laat staan. 1
- Het is fijn dat de gemeente de mogelijkheid biedt. Alleen het geld wat de gemeente daarmee bespaart zou dan duidelijk moeten zijn wat daar mee gebeurt 1
- Het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt, echter wij wonen in een appartementencomplex boven het stadshart en daarom zie ik dit niet als van toepassing. 1
- Het is fijn dat deze optie wordt geboden, maar de gemeente blijft verantwoordelijk voor het juiste onderhoud 1
- Het is goed, maar ik vind het de plicht van de gemeente om haar groen te onderhouden en te verzorgen 1
- Het is leuk voor de mensen die dat willen, maar het is een kleine groep. Gemeente blijft zelf hoofdverantwoordelijk voor onderhoud van openbaar groen. 1
- Het maakt Zoetermeer mooier 1
- Het stukje groen dat ik ± 20 jr. Geleden in onderhoud had moest ik afstaan! 1
- Ik heb aan mijn huis een stuk groen (erg lelijk en verwaarloosd) De gemeente doet NOOIT iets aan het stuk groen. Het wordt nooit gesnoeid. Dit moet ik doen anders heb ik geen uitzicht vanuit mijn raam. Schandalig van de gemeente. Dan is er een grote boom waarvan de wortels mijn stenen in de tuin omhoog doen komen. Doet de gemeente niets aan, moet ik zelf doen. SCHANDALIG! 1
- Ik neem nu al hele stukken mee in onderhoud omdat de gemeente geen tijd heeft voor onderhoud. 1
- Ik vind het een goed idee, alleen honden en kattenbezitters laten hun dieren gewoon hierin poepen. 1
- Ik vind het een mooie extra mogelijkheid (zeker voor mensen zonder eigen tuin) zolang de gemeente realiseert dat het in eerste instantie wel een taak van de gemeente is. 1
- Ik vind het goed dat de gemeente deze mogelijkheid biedt, maar ben wel van mening dat groenvoorziening/ onderhoud een taak van de gemeente is. 1

- Ik vond het te beperkt. Te veel restricties. Mag alleen aan de voorkant. 1
- Ik woon in een appartement. 1
- In onze buurt wellicht nog niet bekend. Zal navraag doen. 1
- Maar er moet dan wel gekeken worden of het daadwerkelijk wordt onderhouden. 1
- Moet er wel toezicht zijn vanuit de gemeente op naleving van de belofte door inwoners. 1
- Mooi initiatief, maar de mate van succes hangt mede af van het risico van vandalismedrag. 1
- Mooie mogelijkheid, toezicht zou wenselijk zijn zodat het ook netjes is/blijft. 1
- Prima optie, maar wanneer buurtbewoners vervolgens bepalen wat er in de gehele omgeving gebeurt omdat hun huis er net naast ligt werkt het niet. Waar onze kinderen vroeger konden spelen en voetballen worden ze nu regelmatig weggestuurd. 1
- Prima, als daar behoefte aan is. 1
- Prima, maar graag betere afspraken over onderhoud. 1
- Primair de taak van de gemeente, verder is het weleens goed initiatief, alleen blijft de gemeente ook na adoptie primair verantwoordelijk voor de veiligheid. 1
- Risicovol, als de eigenaar het niet onderhoudt krijg je mogelijk overwoekering. 1
- Veel stukken worden wat aantrekkelijker maar ook veel stukken groen zijn ronduit lelijk en slecht onderhouden. Dus eigenlijk ligt het bij de gemeente om een mooi stukje groen te verzorgen dat een eenheid vormden de omgeving. 1
- Vind het zeker fijn, maar vind dat de gemeente zelf te weinig fout aan onderhoud van groen en wateren 1
- Vind ik belachelijk. Ik ben niet verantwoordelijk voor het vuil dat een ander achter laat. Mijn motto: ruim je eigen rotzooi op. 1
- We gaan het aanvragen binnenkort. 1
- We hebben stukjes grond bij onze tuinen in adoptie gehad maar de gemeente moest deze onder lichte dwang terug hebben. 1
- Wel goed als maar onderhouden wordt. Leuker zou zijn pluktuinen. 1
- Wij zijn boven de 70 jaar maar vind het ook een taak van de gemeente. 1
- Zowel 1 en 3, fijn dat de gemeente de mogelijkheid biedt, maar de inrichting en onderhoud blijft een taak van de gemeente. Dit zal in samenspraak moeten kunnen gaan. 1

BIJLAGE 4. Vragenlijst deelonderwerp zwerfafval en adoptiegroen 2022

ZWERFAFVAL EN ADOPTIEGROEN

5. Zwerfafval is de rommel die ligt op plekken waar iedereen kan komen: in de straat, in het groen, op het schoolplein, in het winkelcentrum. Denk aan verpakkingen, blikjes, peuken, klokhuizen: alles wat ook in een afvalbak zou kunnen.

Als er eenmaal ergens zwerfafval ligt, wordt het al snel veel meer.

En zwerfafval kan schadelijk zijn voor uw gezondheid en het milieu.

Ruimt u wel eens zwerfafval op in Zoetermeer? En zo ja, waar?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ja, in mijn directe woonomgeving/ straat
- ja, in een winkelcentrum
- ja, in een plantsoen
- ja, in een park/ speeltuin/ recreatiegebied
- ja, op een schoolplein
- nee

6. **Welke leeftijdsgroep veroorzaakt volgens u het meeste zwerfafval in Zoetermeer?**

- 1. 4 t/m 12 jaar
- 2. 13 t/m 18 jaar
- 3. 19 t/m 25 jaar
- 4. 26 jaar of ouder
- 5. weet niet

7. Gooit u, als u buiten bent in Zoetermeer, uw afval altijd in een afvalbak (of neemt u het mee)?

- 1. altijd → ga naar vraag 10
- 2. bijna altijd
- 3. meestal niet
- 4. nooit
- 5. weet niet

8. Laat u wel eens afval achter in de openbare ruimte?

- 1. ja
- 2. nee → ga naar vraag 10
- 3. weet niet → ga naar vraag 10

9. Op welke plekken in de openbare ruimte laat u zelf wel eens afval achter?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- bij een volle afvalbak
- een plek waar al meer afval ligt
- ergens in een hoekje
- een plek die toch al rommelig is
- een plek waar nergens een afvalbak in de buurt is
- een plek in het groen waar al meer afval ligt
- anders, namelijk:

10. Hoe kun je inwoners van Zoetermeer betrekken bij het verminderen van zwerfafval in hun directe woonomgeving?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- door meer afvalbakken te plaatsen
- door goed gedrag te belonen
- door (meer) voorlichting te geven over de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu
- door slecht gedrag te bestraffen
- anders, namelijk:

11. Hoe kun je ondernemers in de Zoetermeerse winkelcentra betrekken bij de aanpak van zwerfafval in hun omgeving?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- door meer afvalbakken te plaatsen
- door goed gedrag te belonen
- door ze meer bewust te maken van de schadelijke gevolgen van zwerfafval voor gezondheid en milieu
- door de kosten van het opruimen van door hen veroorzaakt zwerfafval door te belasten (vervuiler betaalt)
- anders, namelijk:

12. In Zoetermeer kunt u voor uw directe woonomgeving een extra afvalbak aanvragen. Als u de extra afvalbak aanvraagt, adopteert u hem; dat wil zeggen dat u deze regelmatig leegt en er een schone afvalzak in doet.

Zou u in uw directe woonomgeving een afvalbak willen adopteren (dus regelmatig legen en er een nieuwe zak in doen)?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet
- 4. heb er al een geadopteerd

13. Wanneer de gemeente in de openbare ruimte afvalbakken neerzet om uw afval gescheiden in weg te gooien, gaat u dat dan doen?

1. ja

2. nee

3. weet niet

14. Met het project 'Schoon is gewoon' heeft de gemeente zich in de afgelopen jaren ingezet voor het aanpakken en terugdringen van zwerfafval. Inwoners, ondernemers en evenementenorganisaties in Zoetermeer worden daarbij bewust gemaakt van het belang van een schone leefomgeving.

Initiatieven die onder het project vallen zijn o.a. de adoptie van een afvalbak door inwoners en het uitlenen van materialen voor schoonmaakacties (vuilknijpers en vuilniszakken). Ook geeft de gemeente lessen over dit onderwerp op scholen.

Had u voor dit onderzoek wel eens van het project 'Schoon is gewoon' gehoord?

1. ja

2. nee

15. De gemeente stelt inwoners in de gelegenheid om een stukje openbaar groen in hun woonomgeving te adopteren om iets meer kleur aan te brengen in het vaak sobere openbaar groen.

Voor het adopteren van een stukje openbaar groen kunt u bij de gemeente een aanvraag doen die ondersteund wordt door meer buurtgenoten. Na akkoord kunt u planten kiezen uit een door de gemeente geleverde lijst. Het planten en onderhoud wordt verzorgd door u en uw buurtgenoten. Het plantklaar maken van de grond en het leveren van de planten bij de start komt voor rekening van de gemeente.

Was u bekend met de mogelijkheid om een stukje openbaar groen te adopteren?

1. ja

2. nee → ga naar vraag 18

16. Heeft u momenteel met buurtgenoten, zo'n stukje openbaar groen geadopteerd?

1. ja

2. nee → ga naar vraag 18

17. Wat heeft u doen besluiten om een stukje openbaar groen te adopteren?

LET OP: meer antwoorden mogelijk.

- ik vind het leuk/ gezellig om samen met mijn buurtgenoten iets te doen voor mijn buurt
- ik wil het aanzien/ de uitstraling van mijn straat/ buurt verbeteren
- ik wil meer variatie in de planten en heesters om zo meer bijen, vlinders en andere dieren aan te trekken
- ik wil dat dit stukje openbaar groen vaker wordt onderhouden dan de gemeente doet (snoeien, schoffelen etc.)
- ik wil de overlast van bijvoorbeeld hondenpoep of zwerfvuil in dit stukje openbaar groen beperken
- ik vind het huidige openbaar groen saai
- andere reden, namelijk:

- weet niet

LET OP: ga nu door naar vraag 19

18. Bent u van plan om in de nabije toekomst met buurtgenoten een stukje openbaar groen te adopteren?

- 1. ja
- 2. nee
- 3. weet niet

19. Wat vindt u ervan dat de gemeente inwoners de mogelijkheid biedt om sommige stukken openbaar groen in adoptie te nemen?

- 1. het is fijn dat de gemeente deze mogelijkheid biedt
- 2. dat maakt me niet uit
- 3. ik vind inrichting en onderhoud van openbaar groen een taak van de gemeente
- 4. anders, namelijk:

- 5. weet niet